

Projekteringsanvisning

Skyltning

UTGÅVA 1

9 maj 2025

8 SIDOR

Innehållsförteckning

VERSIONSHISTORIK	3
1 ANVISNINGAR.....	4
1.1 SYFTE	4
1.2 KONTAKTUPPGIFTER	4
2 BESKRIVNING AV MICASA FASTIGHETER	5
3 INLEDNING	5
4 PROJEKTERINGSANVISNING SKYLTNING	5
4.1 ORIENTERINGSSYSTEM	5
4.2 ÖVRIG SKYLTNING.....	6
4.3 PLACERING	6
4.4 UTFORMNING	8
4.5 INFORMATIONSTRUKTUR.....	8
4.6 VARNINGSMARKERING.....	8
4.7 YTTRELLIGARE INFORMATION	8

2025-05-09

Versionshistorik

Utgåva	Beskrivning	Datum	Upprättad av	Fastställd av
1	Första officiella versionen av detta dokument.	2025-05-09	Johan Winder	Carita Jansson

Endast versioner upprättade, eller reviderade, efter 2022 visas i tabellen.
Senaste revidering markeras med vertikal linje i vänstermarginalen.

1 Anvisningar

För att skapa bestående värden i Micasa fastigheter ska projekteringsanvisningarna alltid användas.

Projekteringsanvisningar är till för att klargöra de krav som Micasa Fastigheter ställer som komplement till myndighetskrav och branschregler vid ändring och uppförande av byggnad och vid förvaltning. Generella strukturer inom fastighet- och byggprojekt gäller som huvudregel med stöd av Plan – och bygglagen (PBL), Boverkets byggregler (BBR), Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS), Allmänna material – och arbetsbeskrivning (AMA) samt branschspecifika regler.

Anvisningar och krav i projekteringsanvisningarna kommer att bestämmas av projektets omfattning och entreprenadform. Detta klargörs i tillämpliga delar i varje projekt av den enhet som har projekteringsansvar för det specifika projektet, det vill säga projektansvarig eller förvaltare. Den som har ansvar för projektet är också ansvarig för att projekteringsanvisningarna följs.

Syftet med projekteringsanvisningarna är att bibehålla och skapa värde för en långsiktig fastighetsförvaltning för att tillsammans inom Micasa Fastigheter även kunna förbättra och utveckla fastigheternas tekniska status och användningsområde med effektiv och hållbar förvaltning med målsättning att minimera energianvändning i enlighet med bolagets långsiktiga miljömål.

Alla avsteg från projekteringsanvisningarna ska beslutas i samråd med Micasa ansvarige för respektive anvisning.

Vi arbetar för att skapa hälsosamma miljöer för våra hyresgäster och för framtida generationer. Vårt arbetssätt är certifierat enligt miljöledningsstandarden ISO 14001 och energiledningsstandarden ISO 50001 för att säkerställa ständigt ökad prestanda inom dessa områden.

1.1 Syfte

Denna projekteringsanvisnings syfte är att skapa en bra och enhetlig skyltning som vägleder besökare och andra fram till sitt mål och ger en positiv bild av Micasa, ett igenkännande.

1.2 Kontaktuppgifter

Namn : Johan Winder

E-post: johan.winder@micasa.se

Telefon: 08-508 360 99

2 Beskrivning av Micasa Fastigheter

Micasa Fastigheter i Stockholm AB är ett dotterbolag till Stockholms Stadshus AB och helägt av Stockholms stad. Vår huvudsakliga uppgift är att tillhandahålla välskötta, trygga och tillgängliga bostäder med rimliga hyror till stadens äldre, personer med funktionsnedsättning samt till av staden prioriterade grupper med svag ställning på bostadsmarknaden.

Vårt förhållningssätt bygger på engagemang, nyfikenhet, omtanke och kompetens vilket genomsyrar bolagets verksamhet. Vi utmärks av en professionell fastighetsförvaltning där tillgänglighet, trygghet och hållbarhet är ledord. Utveckling av fastigheterna sker ständigt och i nära samarbete med stadsdelsnämnder, fackförvaltningar, boende, leverantörer och ägare.

3 Inledning

I Micasas fastigheter bor många äldre, med ökad ålder ökar risken för nedsatt orienteringsförmåga. Exempel på nedsatt orienteringsförmåga är nedsatt syn, hörsel eller kognitiv förmåga, en väl fungerande skyltning förbättrar orienteringen för alla men särskilt för dessa grupper av personer. Enligt Boverkets föreskrifter ska orienterande skyltar vara tillgängliga och användbara.

Alla ska hitta till och i Micasas fastigheter. En bra och enhetlig skyltning vägleder besökare och andra fram till sitt mål och ger en positiv bild av Micasa, ett igenkännande. Skyltningen ska vara tillförlitlig, vara lätt att underhålla, förändra och hantera och skall bestå under en längre tid.

Detta projekteringsanvisningen gäller enbart för skyltar som Micasa kan kontrollera, övrig skyltning som regleras från andra instanser som t.ex. utrymningsskyltning eller varselskyltning regleras ej i anvisningen. För teknisk beskrivning och utformning av skyltar se Micasas skylthandbok.

4 Projekteringsanvisning skyltning

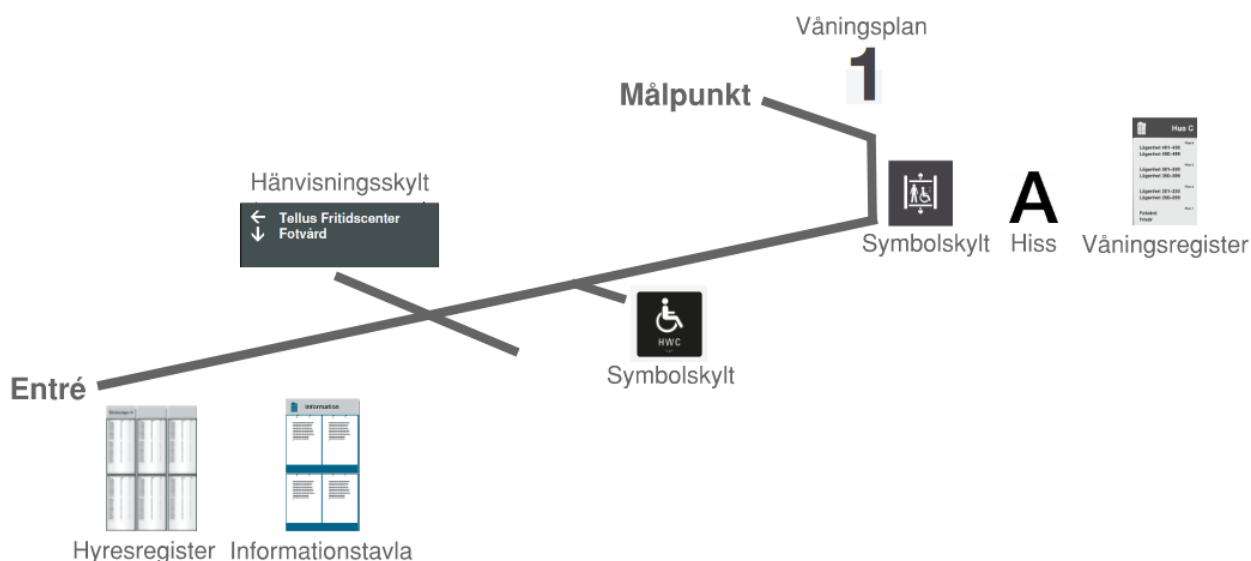
4.1 Orienteringssystem

Vägledning av besökare utgår från målpunkter som är konstanta som t.ex. gatuadress, hiss, byggnad, del av byggnad eller objektsnummer. Eftersom dessa målpunkter ofta är konstanta behöver skyltningen sällan förändras.

Orienteringsskyltning svarar på frågan, var ligger det jag söker? Vid orienteringsskyltning utomhus, används entréer i form av gatuadress som målpunkter. I inomhus används hiss, byggnad eller objektsnummer som målpunkter.

Hänvisningsskyltning svarar på frågan, hur kommer jag dit? Hänvisningsskyltning vid valpunkter guidar personen vidare till målpunkten.

Identifikationsskyltning svarar på frågan, var är jag? Identifikationsskyltning vid målpunkten, bekräftar att personen kommit rätt.

Exempel kommunikationsstråk inne

4.2 Övrig skyltning

Lösa lappar och foliering bör undvikas, om foliering utförs bör den så långt som möjligt följa skyltprogrammets riktlinjer.

Handhavandeinstruktioner eller skötselregler används för att beskriva en användning, kan t.ex. gälla bokningstavla och porttelefon, samt skötselregler gällande t.ex. tvättstuga eller källsortering. Handhavandeinstruktioner bör så långt som möjligt följa skyltprogrammets riktlinjer

Skyltning av konst i fastigheterna bör följa skyltprogrammets riktlinjer gällande placering, vid låg placering kan skylt vinklas för att underlätta för stående personer att kunna läsa.

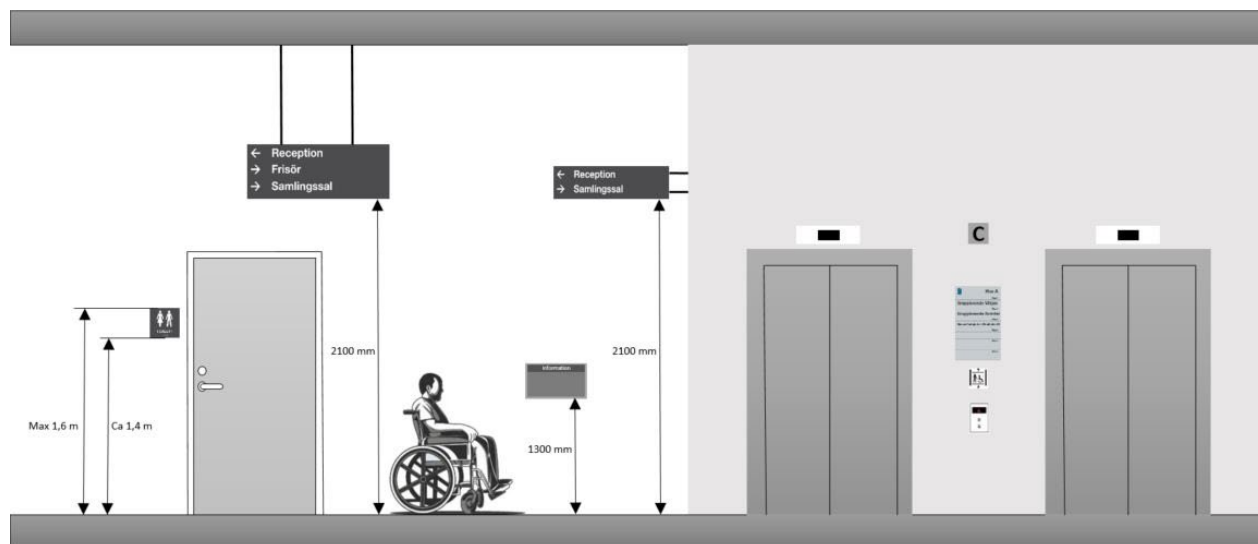
Teleslinga/hörslinga i samlingslokaler bör skyltas med aktivskylt liknande T-Sign som indikerar att hörslingan är igång och fungerar som den ska. Den signalerar även till verksamheten att hörslinga finns och ska användas. Eventuellt kan vanlig skyltning behövas för att förstärka att hörslinga finns.

4.3 Placering

Skyltar bör endast sättas upp där de verkligen behövs, för mycket skyltning kan vara förvirrande. Skytlar ska placeras logiskt och konsekvent, och vara lätta att upptäcka. Skytlar bör inte placeras på dörr, inte heller på glas eller annan genomsiktig yta.

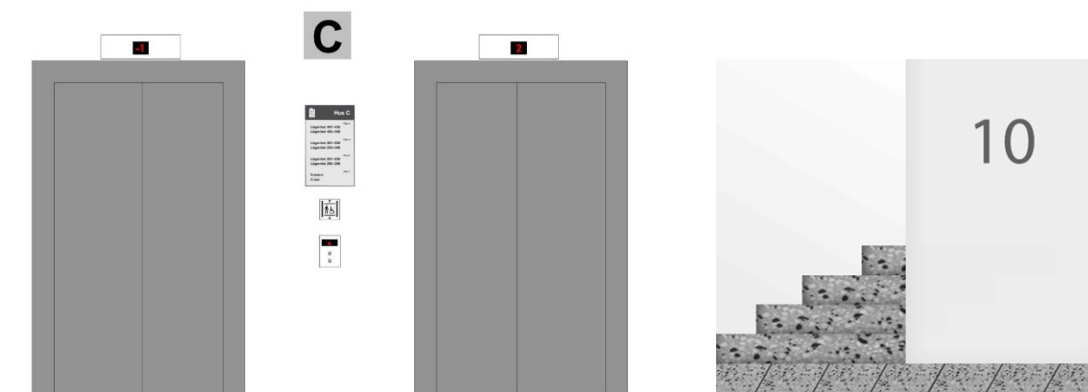
De skytlar som ska läsas på nära avstånd placeras tillgängligt, dvs plats för rullstol ska finnas på plan yta, utan hinder. Skytlarna ska vara placerade på lämplig höjd så att de kan läsas av såväl personer som använder rullstol som av stående personer med nedsatt syn, personer med nedsatt synförmåga har ett mycket kort läsavstånd, ner till cirka 10 cm. Vissa skytlar kan behöva kompletteras med bokstäver i upphöjd relief samt i vissa fall med punktskrift.

Information/skyltar som till exempel fastighetsinformation som man måste studera länge, placeras så att det är möjligt att läsa informationen/skylten utan att man står i vägen för andra och placeras 1300 mm över golv, med tanke på personer som använder rullstol.

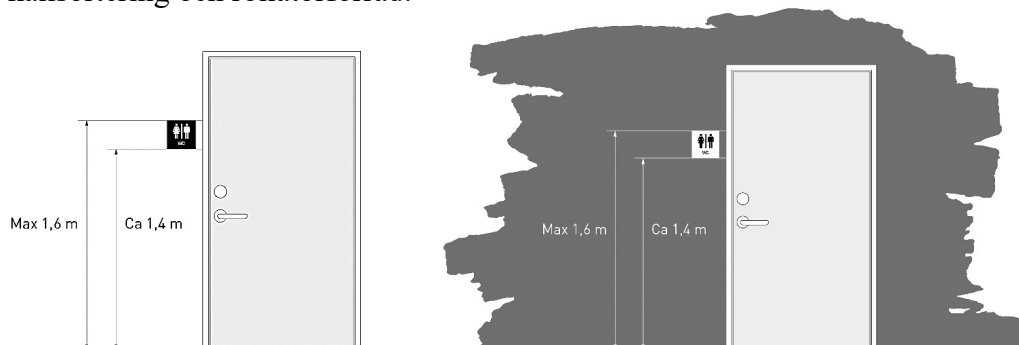
Skyltgång gällande vanligt förekommande skyltar.

Hänvisningsskyltar placeras i tak eller på vägg, underkant 2200 mm från golv. Dessa skyltar behöver oftast inte vara taktila och med punktskrift då personer med nedsatt orienteringsförmåga kan ha svårt att lokalisera dem, eller inte att veta att de finns.

Identifikationsskyltar placeras väl synliga från gångstråk, t.ex. ovan entrédörren. En vanlig målpunkt är hiss, den betecknas med en bokstav för att särskiljas från våningsplan som betecknas med siffror. Vid hiss, anges våningsregister för vidare hänvisning till målpunkten. När man kommer ur hiss ska våningsplan markeras på vägg eller skyltas i tak, i trapphus ska våningsplan markeras på vägg eller skyltas på vägg.

Symbolskyltar som markerar viss funktion som t.ex. WC, placeras överkant 1,6 m över golv, vid dörrens handtagssida. I Micasas seniorboenden bör symbolskyltar ha relief och punktskrift samt placeras vid förråd, cykelförråd, rum för förvarning av elrullstol, miljörum, tvättstuga, RWC, hiss, källsortering och rollatorförråd.

4.4 Utformning

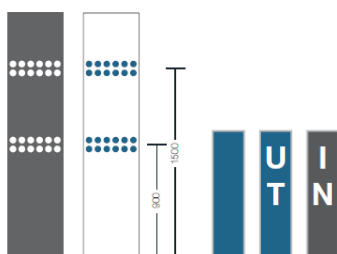
Skyltar ska vara väl belysta och fria från reflexer, och gå att läsa utan att bli bländad. Skyltar ska kontrastera i ljushet mot bakgrunden och texten ska kontrastera i ljushet mot skyltbotten. Skyltar ska ha yta som inte ger upphov till reflexer. Viss skyltning bör kompletteras med bokstäver i upphöjd relief samt i vissa fall med punktskrift och bildsymboler, dessa skyltar ska placeras så att de kan nås och på lämplig höjd så att de kan läsas av såväl personer som använder rullstol som av stående personer med nedsatt syn. Se Micasa skylthandbok för mer information.

4.5 Informationsstruktur

För att minimera informationsmängd på skyltarna ska de endast innehålla den information som behövs för att hitta till nästa målpunkt. Vid behov grupperas informationen på skyltarna efter bokstavsordning A-Ö. På hänvisningsskyltar grupperas informationen efter pilars riktning. Pilar till vänster placeras till vänster om texten och pilar till höger till höger om texten.

4.6 Varningsmarkering

Pelare samt oskyddade glaspartier som kan misstas som dörröppningar ska varningsmarkeras för att undvika sammanstötningar. Trappor och ramper ska varningsmarkeras. Även armbågskontakter till dörrautomatik ska folieras med IN och UT enligt utförandebeskrivning armbågskontakt

4.7 Ytterligare information

Micasas skylthandbok, Utförandebeskrivning symbolskylt, Utförandebeskrivning pelare, Utförandebeskrivning glasyta, Utförandebeskrivning armbågskontakt, Ramprogram seniorboende, Ramprogram tillgänglighet.